

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

SOCIALIST LABRIOLA OSTRO NAPADEL DE MITO

Polemike v štiristrankarski koaliciji
grenijo življenje predsedniku Fanfaniju

KPI napovedala ostro opozicijo Fanfanijevi gospodarski politiki

RIM — Fanfanijeva vlada izdeluje še drugi zakonski odlok, ki ga bo odobrila v petek in ki naj bi ji zagotovil še nadaljnjih 3000 do 3500 milijard, ki so namenjene delni odpravi primanjkljaja v državnem proračunu. Fanfani bi moral predlagati okrnitev izdatkov za socialno in zdravstveno skrbstvo ter nove ukrepe v borbi proti davčnim utajam. To ni nič novega, saj je vse to predsednik vlade napovedal v svojem programskem govoru v senatu. Z druge strani pa tudi nihče ne dvomi o anksioznosti varčevalnih ukrepov, čeprav potem imajo vsi svoje posebne pomisleke glede tega ali o nekega ukrepa.

Skratka življenje vlade ni tako lahko, kot bi lahko mislili. Lažne stranke so v zadnjih dneh večkrat izrazile svoje nezadovoljstvo. Tako socialdemokrati, ki so celo zagrozili, da bodo v parlamentu glasovali proti ukrepom, kot liberali se ne strinjajo, iz volilnih vzrokov, z dvojno obdobjem hiš in stanovanj, ki je predvideva zakonski odlok. Včeraj je tajnik PSDI, Pietro Longo imel dolg telefonski pogovor o tem vprašanju s predsednikom vlade. S

svoje strani ugotavljajo republikanci v dolgem uvodniku v svojem uradnem glasilu, da vladno pobudo označujejo negotovost, kontradikcije, nedoslednost in nenazadnje tudi učinkovitost. Celo v vrstah krščanske demokracije obstajajo mnogi neizrečeni dvomi: včeraj je v poslanski zbornici celo krožil glas, da bo do pri glasovanju o obeh zakonskih odlokih spet zabeležili dožajanje številno prostostrelecev.

Napetost pa je seveda najvišja med demokristjani in socialisti. Tu ne gre ali vsaj ni videti tako za

spore glede vladne politike. Po demokristjanskem predlogu, da bi odložili splošnoizdatne upravne vidke v sta obe stranki presli k nespo sredni polemiki: na uradnem glasilu PSI «Avanti» je predsednik socialistične skupine v poslanski zbornici Labriola podpisal uvodnik, ki je zelo napadelen, skoraj bi rekel grob do demokristjanskega tajnika De Mita. Dejstvo, da ga je podpisal Labriola pomeni, da gre za uradno stališče stranke. Gre za žolčni napad proti nepredvidljivim in arogantnim stališčem vodje krščanske demokracije, ki bi hotel doseči pri mat KD v odnosu z laičnim in socialističnim taborom. Taka stališča, opozarja načelnik socialistične skupine, lahko samo destabilizirajo politični položaj in prav gotovo ne prispevajo k trdnosti vlade in njeni zmogljivosti, da opravi svoje naloge.

Demokristjanski tajnik bo prihodnji teden odpotoval v Združene države. Obisk ima velik politični pomen in bi moral okrepiti demokristjanski ugled. Kakorkoli že, v Rimu ugotavljajo, da ne gre za velike spore med strankami: politično vzdušje pa je vsekakor vse prej kot pozitivno, nad vladno pa se zgirjajo črni oblaki. Med drugim ima Fanfani zelo malo časa: blizimo se namreč 20. januarja, zasedanje posebne komisije, ki jo je imenoval minister za delo Scotti in ki naj doseže kompromisni sporazum glede premične lestvice pa do sedaj ni obrodilo nobenih konkretnih sadov.

Zelo trdo je tudi stališče KPI, ki pravi, da so smernice gospodarske politike Fanfanijeve vlade brez sleherne doslednosti in brez prave logike. Gre za sad improvizacije in nasprotij, ki so hoteni. Komunisti trdijo, da so vladni odloki popolnoma neučinkoviti in ne bodo rešili dramatičnega gospodarskega in finančnega položaja. V komunikaciji partije ugotavljajo tudi, da vlada ne sprejema pravih varčevalnih ukrepov, ki bi lahko prekinili spiralo javne zadolžitve in sprožili reformo davčnega sistema. Komunistična partija ponovno potrjuje svoje odločno nasprotovanje vladni gospodarski politiki in zagotavlja, da bo v parlamentu in tudi izven njega z množičnimi manifestacijami podprla svoje predloge za reformo davčne politike ter za novo politiko naložb in zaposlovanja.

R. G.

NA ZASEDANJU VARŠAVSKEGA PAKTA V PRAGI

Sovjetska zveza pogloblja
svoj vpliv v zavezništvu

Mirovna ofenziva a obenem priprave na novo oboroževalno tekmo

Vojaški poveljniki oboroženih sil varšavskega pakta na včerajšnjem zasedanju (Telefoto AP)

PRAGA — Zasedanje na vrhu držav članic varšavskega pakta se nadaljuje v najstrožji tajnosti. Včeraj ob koncu prvega dne zasedanja so objavili le kratke komunikacije, iz katerega je razvidno, da so razpravljali o perečih problemih, ki imajo za cilj preprečevanje jedrskega spopada, ter ohranitev in krepitev popuščanja napetosti in sodelovanja v Evropi.

Več si navezavajo ni nihče pričakoval, saj je tajnost nekaj povsem običajnega na tovrstnih zasedanjih vzhodnega bloka. Če so stotletni zidovi praškega gradu Hradčani dosledno prikrivali skrivnosti, pa lahko iz pisanja časopisja vzhodnega zavezništva vsaj delno sklepamo, kaj pripravljajo v Pragi. Določeno je potrjeno, da je Sovjetska zveza še ojačila in okrepila svoje vlogo in politično vodstvo v zavezništvu. Posvojila je torej svoje vrste v pričakovanju propagandne ofenzive proti Zahodu. Bržkone bodo že danes predlagali nove vzhodne mirovne pobude. Ob tem je zanimivo pisanje včerajšnjih moskovskih »Pravde«, ki trdi, naj si poveljstvo NATO ne dela utvar, da bo lahko ogrozilo življenje narodov socialistične skupnosti. »Na drugem bregu Atlantika naj ne zamenjujejo našega pacifizma s pomanjkanjem budnosti in naj ne slejko zahodnih množic z naloževanjem o domnevi so vsejši nevarnosti. Tako pisanje po sredno namiguje, da v Pragi ne razpravljajo samo o umirovnih pobudah temveč predvsem, kako bi ohranili sedanjo moč zavezništva v pričakovanju, da bodo članice NATO ojačile in posodobile svoje obrambne in napadalne sisteme.

Povsem razumljivo bo ta del zasedanja ostal tajen. Prebivalstvo vzhodne Evrope pa bo že samo na svoji koži spoznalo, če se je njihovo zavezništvo spustilo v oboroženo tekmo z Zahodom, saj bo moralo nakladno zagotavljati pas. Ob tem pa se samo po sebi zastavlja vprašanje, kdaj bodo sklicali svet za vzajemno gospodarsko pomoč (SLV), gospodarsko strukturo držav vzhodnega bloka, kjer ni takega soglasja kot v vojaško-politični strukturi varšavskega pakta.

Na Zahodu seveda skušajo sedaj do skrajnosti napihati podatke o dozdnevni vojaški premoči varšavskega pakta, navajajo tudi domneve, da se bodo v Pragi zmenili za še večje vojaške napore. Oba bloka torej ob besedah miru nevarno roljata z orožjem, da vlija nekaj optimizma le gospodarska kriza in nasrčanje pacifističnega gibanja, ki je po vsem sodeč prvic v povojnih letih pljusnil tudi v obrobne države realnega socializma.

NOVO ŽARIŠČE NAPETOSTI V LIBANONU

Krvavi spopadi v Tripolisu
zahtevali najmanj 50 žrtev

Že štiri dni se bijejo prosijske in protisirske skupine

BEJRUT — V libanonskem Tripolisu je stanje še naprej dramatično. Že četrta dan zapored se v samem središču mesta oglašajo topovske salve. Ognjeni zublji objemajo na desetine stanovanjskih poslopij in uradov. Boji so tako siloviti, da je praktično nemogoče vsakršno nastevanje smrtnih žrtev in ranjenih. Policija vsekakor meni, da je od petka do sinoči izgubilo življenje najmanj petdeset oseb, radio pa poroča, da je pod ruševinami od bomb razparanih hiš še mnogo trupel. Nekateri predeli mesta so za reševalce popolnoma nedosegljivi. Že 48 ur primanjkuje vode, elektrike in kruha, da je večina prebivalcev zapustila svoje domove in poiskala varnejše zatočišče. Tudi beg pa ni lahek, ker je glavna cesta za Beirut blokirana, drugih izhodov iz peklenskega središča pa ni.

Povod za spopade med prosijski-

mi in protisirskimi skupinami v mestu so dala nasprotja med Damaskom in palestinskim vodstvom, ki so zanimala nemire med versko ločeno »glavito« in suniti. Za časa najhujših spopadov v Bejrutu, ko so Izraelci oblegali palestinske borce, je bilo v Tripolisu relativno mirno. Do prvih konfliktov je prišlo konec septembra, ko so se iz prestolnice izgnani pripadniki PLO spet začeli reorganizirati na severu države. Ker jim v boju proti Izraelcem Damask ni bil kraj prida ob strani, je kmalu prišlo do trenja med fedajini in sirskimi vojniki »arabskih zelenih čet«, ki nadzorujejo mesto. To je pripadnike raznih verskih in političnih skupin, ki prebivajo v Tripolisu, spodbudilo k sovražnosti, boji pa so prerasli v spopad med sirskimi zavezniki in njihovimi nasprotniki, ki jih bolj ali manj odkrito podpirajo Palestinci.

NA SESTANKU MED FINANČNIM MINISTROM IN PREDSTAVNIKI CGIL, CISL IN UIL

Včeraj dosežen med vlado in sindikati
sporazum o reformi davka na dohodek

Z novim načinom določanja davkov naj bi bolje zaščitili odvisne delavce z nižjimi dohodki

RIM — Italijanska vlada in sindikati so včeraj dosegli sporazum o reformi davka na dohodek (IRPEF). Finančni minister Forte in skupna delegacija sindikatov (CGIL, UIL in CISL), katero so vodili Lama, Marini in Benvenuto so se sporazumeli za novi mehanizem obdavčitve dohodka fizičnih oseb, s katerim so praktično izključili učinke viske davčnega priliva za leto 1983 v odnosu na načrtovano stopnjo inflacije. Novi davčni stroj temelji v bistvu na krivulji količnika, začrtanega na osnovi osemih dohodkovnih skupin (namreč dotedajšnjih 32), na novem udeleževanju v stroških družin (v večji korist družin z eno plačo) in stroškov za pridobivanje dohodka, poleg tega pa tudi na zmanjšanju količnika za najnižje plače, da bi bolje zaščitili odvisne delavce z najnižjimi dohodki. Minister Forte je tudi zagotovil, da bo dosedanjim 6500 milijardam dolarjev 350 milijard dolarjev dodatno rešitev vprašanja družinskih doklad.

Včeraj jutraj dosežen sporazum vsebuje tudi postopke za avtomatično določanje odbitkov pri stroških za pridobivanje dohodka, za zmanjšanje kvocienta in druge postavke do osmer dohodkovnih skupin so razdelili tako:

od 0 do 11 mil.	- količnik 18%
od 11 do 24 mil.	- količnik 27%
od 24 do 38 mil.	- količnik 36%
od 38 do 60 mil.	- količnik 41%
od 60 do 120 mil.	- količnik 47%
od 120 do 250 mil.	- količnik 56%
od 250 do 500 mil.	- količnik 62%
od 500 mil.	- količnik 65%

Z novo krivuljo količnikov bodo največ pridobili davkoplačevalci z dohodki pod 24 milijoni lir. Več kot doslej bodo plačevali davkov tisti, ki bodo prijavili več kot 120 milijonov lir visoko obdavčljivo vstopo. Na boljšem kot prej pa bodo »super bogati«, t.j. tisti, ki bodo prijavili več kot pol milijarde, saj je bil doslej njihov odstotek (72%) najvišji v Evropi, novi (65%) pa je znižan na povprečno raven razvitih industrijskih držav.

Seveda, pa se dvogovor med vlado in sindikati z včerajšnjim dogovorom še ni iztekel. V prihodnjih dneh bodo morali tehniški razpravljati še o znižanju količnika, v težnji, da bi zaščitili davkoplačevalce z najnižjimi dohodki, govorili pa

bodo tudi še o odbitkih pri stroških za pridobivanje dohodka in pri bremenitvah družinskih članov. Kar se tiče znižanja kvote, ki je bila ostala nespremenjena sedanja kvota 38.000 lir, vendar le pri zaslužkih nad 15 milijoni lir, povišali pa naj bi jo na 60.000 lir za dohodke od 12 do 15 milijonov lir, na 125.000 lir za dohodke od 10 do 12 milijonov lir in na 275.000 lir za dohodke od 10 milijonov lir. Sindikati pa so predložili svoj predlog, po katerem naj bi do dvestotice ureževali z odbitki po odstotkih. Kar se tiče bremenitvah družinskih članov znaša prva tranša »dekretu Formica« pri stroških za pridobivanje dohodka 240.000 lir, za ženo prav tako 240.000 lir in po 18.000 lir za vsakega otroka. Minister Forte pa je predlagal, naj bi odbitke pri stroških za pridobivanje dohodka in za ženo zvišali na 300.000 lir, za otroke pa naj bi ostala sedanja kvota 18.000 lir. Tudi o teh številkah pa se bo, seveda, še treba pogovoriti s sindikati, vse to že tudi v luči pogajanj za spremembe družinskih doklad, do česar pa bo vsekakor prišlo šele v drugi polovici letošnjega leta.

Na osnovi predlogov ministra Forteja si je vsekakor že mogoče predstavljati, kako bo izgledala davčna prijava za leto 1983, če vzamemo za vzorec prijavo zaslužkov v višini 182 in 18 milijonov lir, v prvem primeru za samskega davkoplačevalca, v drugem pa za družinskega poglavarja z ženo in dvema otrokoma. Pri 12 milijonih zaslužka bi samski davkoplačevalec po starem sistemu plačal 2.021.000 lir, po novem 1.806.000 lir in bi torej prištedel 215.000 lir, t.j. 1,07%. Družinski poglavar bi po starem plačal 1.769.000 lir, po novem 1.434.000 lir, t.j. prištedel 335.000 lir, t.j. 2,79%. Pri zaslužku 18 milijonov lir bi

Reagan prisiljen v kompromis
z desnim krilom svoje stranke

WASHINGTON — Ronald Reagan je izgubil leto dni trajajočo bitko s konservativnim krilom svoje stranke: odpovedal se je imenovanju Roberta Greya za novega namestnika ravnatelja ameriške ustanove za nadzor nad oborožitvijo in razoroževanjem, ki jo vodi Eugene Rostow. Pač pa bo ameriški predsednik vztrajal pri imenovanju Richarda Burtia na mesto pomočnika državnega sekretarja za evropska vprašanja, ki je prav tako vzbudilo vrsto nasprotovanj.

Ob imenovanji bi moral potrditi senat, ki je Greyevu kandidaturu vztrajno zavračal pod pritiskom desnega krila republikanske stranke. Leto je Greya obdrževalo prevelike popustljivosti do SZ pri pogajanjih med velesilami, s tem pa je bistveno posredno napadalo Eugena Rostova. V zadnjem času se je celo izvedelo, da namerava Rostow odstopiti s svojega položaja, če bo Reagan »zapustil« njegovega »zvestega« in tesnega sodelavca Greya.

Reaganovo odpoved Greyevi kandidaturi nekateri razumejo kot pomen nepopravljivih krakov Bele hiše, da bi izsilili odstop Rostova, da je lahko dosegel Burtovo imenovanje, kar se jasno kaže kot kompromis s konservativci. Hkrati pa ni bilo to znamenje vse večje moči državnega sekretarja.

Na sliki (telefoto AP): ameriški predsednik med člani komisije za strateške sile

Možna pocenitev
nekaterih goriv

RIM — Po podatkih naftne industrije obstajajo pogoji za znižanje cen plinskega olja za ogrevanje v znesku 20 lir za liter in kurilnega za 7 lir na kilogram. Znižanje bi moglo stopiti v veljavo s prihodnjim ponedeljkom, vendar se ni bilo uradno oznanjeno. Nobenih sprememb pa ni pričakovati pri cenah benzina in plinskega olja za avtomobilski pogon.

VOLITVE BODO NAJBREŽ RAZPISALI ZA 6. MAREC

Nemški predsednik Carstens bo v petek
v skladu z ustavo razpustil parlament

Liberalci v skrbah, ker ne vedo, če bodo dosegli 5 od sto glasov za vstop v parlament

(Dopisnik Dela
za Primorski dnevnik)

BONN — V petek zvečer ta teden, kot pričakujejo politični krogi v Bonnu, se bo predsednik zvezne republike Nemčije Karl Carstens po radiu in televiziji obrnil na javnost in sporočil, da v skladu s členom 68 ustave razpusti Bundestag. Pred odločitvijo bo danes še zadnjič sprejel predsedniške strank, ki so zastopane v zveznem parlamentu.

Predsednik Carstens bo predsednikom strank razložil, zakaj bo izkoristil pravico do razpusta parlamenta in razpisal volitev — po vsej verjetnosti za 6. marec, potem ko je Bundestag 17. decembra lani izrekel zveznemu kanclerju Helmutu

Kohlu »konstruktivno« zaupnico. Za del javnega mnenja je bil ta korak »efarsa« in celo v nasprotju z duhom ustave.

Toda ne glede na Carstensovo odločitev se je po novem letu začela že prava volilna kampanja. Ne mine dan, da ne bi predstavniki treh glavnih strank sklicevali sitkovne konference, dajali izjave in pošiljali na vse strani biltene, v katerih opredeljujejo stališča do pomembnih notranje in zunanje političnih vprašanj.

Včeraj je liberalna stranka (FDP) začela v Stuttgartu svoje tradicionalno tridenčno srečanje, ki pomeni začetek predvolilne kampanje. To srečanje naj bi vilo težko preizkušeni stranki novega poruma za predvolilni boj, ki se bo končal 6. marca.

Po zadnjem udarcu, ki ga je FDP doživela na deželnih volitvah v Hamburgu decembra, ko je dobila 2,6 odstotka glasov — to je daleč izpod potrebnih pet odstotkov, da bi bila lahko zastopana v hamburškem parlamentu — po hudih notranjih bojih in krčih in po številnih izstopih je zdaj čutili v liberalnih vrstah večji optimizem.

Ankete javnega mnenja sicer kažejo, da bi po sedanjem razpoloženju volivci liberalci dobili na volitvah od 3 do 5 odstotkov glasov. Usodno vprašanje se glasi: ali bo FDP preskočila »5-odstotno oviro« in privedla v zvezni parlament? Liberalci se tolažijo z mislijo, da bi stranka le dobila vsaj pet odstotkov vseh glasov. Pri tem računajo tudi na volilni sistem v ZRN, ki daje volivcu dva glasova: prvega za določenega kandidata, drugega za stranko. Če se volivci odloči, da bo glasoval za kandidata iz druge stranke, je to »splitting« ali cepitev glasov. In zakaj ne bi zadostno število konservativnih volivcev v ZRN, ki se bojijo rdeče-zelene koalicije, glasovalo za kandidata FDP, da bi preprečili zmago levice?

Tako vsaj govorijo in mislijo liberalci, prepričani, da so tista nadomestljiva politična sila, ki je v preteklih letih skrbela za to, da SPD ni postala preveč rdeča, in da ne bo CDU - CSU postala preveč črna. Toda vse je odvisno od ugodnih petih odstotkov.

BOZIDAR PAHOR

Zaradi stavke
okrnjena oskrba
v bolnišnicah

RIM — Včeraj se je začela 4. dnevna stavka zdravnikov, ki delujejo v bolnišnicah in v izrednih pogojih s tiskimi, ki jih imajo specializirani ambulantni zdravniki.

Na evropskem denarnem tržišču je včeraj cena dolara še nekoliko padla. V Italiji je bil dolar vreden 1338,50 lire, dan prej pa 1338,25. V Zahodni Nemčiji je dolar dosegel včeraj svojo najnižjo ceno v zadnjih sedmih mesecih.

V OSPREDJU POGOVOROV DVOSTRANSKI ODNOSI

Zunanji minister Mojsov
na obisku v Franciji

PARIZ — Zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov bo danes prišel v Pariz na tridenčni uradni obisk na povabilo francoskega zunanjega ministra Claudea Cheyssona. Pred jugoslovansko - francosko izmenjavo mnenj, za katero v Parizu predvidevajo, da bo izbrana celovita, saj bo na dnevnem redu vrsta najpomembnejših mednarodnih vprašanj in vprašanj o dvostranskih odnosih, v pristojnih francoskih krogih poudarjajo, da se stiki med državama nenehno krepijo. Isti krogi poudarjajo, da je Francija nenehno izražala priznanje jugoslovanskemu zavzetanju za neodvisnost in njeni politiki resne neuvrščenosti. V tej zvezi podpirajo vlogo Jugoslavije v gibanju neuvrščenosti in zato ni dvomiti, da bo gostitelj predvsem zanimala jugoslovanska analiza dogodkov v svetu in dejavnost neuvrščenosti pred 7. srečanjem na vrhu marca v New Delhiju. Lazar Mojsov se bo sešel tudi z drugimi francoskimi predstavniki, med njimi s članom vlade, zadolženim za evropska vprašanja Andreom Charniormagorjem. To bo priložnost za podrobno preučitev možnosti za okrepitev sodelovanja med Jugoslavijo in Evropsko skupnostjo. Francija je četrta na seznamu zahodnih gospodarskih partnerjev Jugoslavije. Obe strani poudarjata, da obstajajo vsi pogoji za poglobitev splošnega gospodarskega sodelovanja. (dd)

Turški podjetnik Atalay Saral in rimski preiskovalni sodnik Ilario Martella (Telefoto AP)

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Pišeta: I. FISCHER
V. TAVČAR

PO ZADNJIH FANFANIJEVIH DAVČNIH ODLOKIH

Z NOVIM LETOM JE DRŽAVA SEGLA GLOBOKO V ŽEP AVTOMOBILISTOV

50-odstotno povišanje dodatnega davka na dizle, medtem ko se je prometni davek spremenil v davek na posest vozila

Leto 1983 se je italijanskim avtomobilistom predstavilo v izredno neugodni luči: podražitev cestnine na avtocestah za 20 odst. znižanje cene bencina, vendar, znižanje davka pri 360 milijard letno ne pa v korist porabnikom cest, potrditev zračnega zvišanja prometne takse (80 odst. več kot predvideva zakon), 50-odstotna podražitev takse za dizelska vozila, ki imajo več kot 15 fiksnih KM (praktično ostane nespremenjena le taksa za fiat 127 diesel) (nadležnih 120 milijard letno več za državo), zvišanje davka na zavarovanje, 36-odstotna podražitev kolka za vozniška dovoljenja, sprememba prometne takse v davek na posest avtomobila (200 milijard več za državo) vse to je zagrenilo avtomobilistom praznovanje Silvestrove noči.

Z novim letom začne veljati

torej cela vrsta novih obveznosti za avtomobiliste. Poglejmo predvsem, kako se s spremembo prometne takse, ki ni več taka, v davek na posest avtomobila: to pomeni, da bodo davek morali plačati tudi tisti, ki se nekakega vozila ne poslužujejo skozi vse leto (npr. nekdo ima avto, ki je opremljen za kampiranje in ga rabi samo poleti). Do sedaj je plačal prometni davek le za tisto obdobje, ko je v resnici s svojim vozilom krožil po cesti, medtem ko ni plačeval davka za tisto obdobje, ko je bilo vozilo v garaži. Isto velja za motorna kolesa, ki jih mnogi vozijo le v ugodnem letnem času in za tisto obdobje plačujejo davek. Odslej bo treba plačati davek že samo zaradi dejstva, da je vozilo vpisano v javni avtomobilski register PRA. Zato bodo lastniki vozil morali takoj poskrbeti za iz-

bris vozila, ki ga ne vozijo več ali so ga demolirali. Zakonski odlok, ki ga bodo objavili do 31. marca bo določal norme, kako se to naredi. Za kršilce so predvidene stroge denarne kazni, ki gredo do milijona lir. Lastniki vozil bodo morali tudi pravočasno sporočiti, da so jim avto ali motorno kolo ukradli ali da so jim ga iz katerega koli razloga zaplenili. V nasprotnem primeru bodo morali še naprej plačevati davek na posest vozila.

Poleg teh novosti je največ zanimanja najbrž za dodatni davek na dizelska vozila. Doslej je znašal dodatni davek 18.000 lir za vsako fiksno KM. Odslej velja dodatni davek za vse avtomobile, ki imajo več kot 15 fiksnih KM 27.000 lir na fiksno konjsko moč. Kot rečeno se ta podražitev ne tiče edino le fiata 127.

Ni bilo treba dolgo čakati na jezne in trde reakcije avtomobilistov. V svojih prvih komentarjih Fiat in Renault poudarjata nevarnost, da povečanje davčnega bremena na dizle, ki so že doslej bili bolj prizadeti od drugih avtov, saj so plačevali vsaj 300.000 davka več, zavre rast dizelskega tržišča, ki je še tako pomembno za varčevanje z energijo. Podatki, ki zadevajo prodajo dizlov pričajo o dejstvu, da je to tržišče v polnem razvoju, saj so se prodaje povečale od 14,3 odst. v letu 1981 na 19,2 odst. v prvih enajstih mesecih preteklega leta. Število prodanih dizlov se je povečalo od 237.000 v letu 1981 na 302.000 v prvih enajstih mesecih preteklega leta. To je toliko bolj pomembno, ker je prodaja avtomobilov na splošno padla.

Zadnja novost zadeva prometno takso, ali davek na posest, po novem, Ministrstvo bi moralo v kratkem objaviti okrožnico, ki bo pojasnila nekatere nejasne točke. V zadnjih dveh letih so namreč zvišali prometno takso najprej za 50 odstotkov in potem še za nadaljnjih 30, tako da znaša skupno povečanje 80 odst. Podražitev bi morala biti začasna, kar pomeni, da bi morala biti v prihodnosti odločena, ki mora stori tisti, ki tega povišanja niso pričakovali ali so ga plačali samo delno.

Pogon na štiri kolesa tudi za audi 80 quattro

Nemška tovarna se je po posrečeni izkušnji s coupeljem odločila tudi za limuzino s pogonom na vsa štiri kolesa. Zunanji videz ni bistveno različen v primerjavi z drugimi audiji 80, če izvajamo dva spojlerja, ima pa petvaljni 2200-kubični motor, ki zmaga kar 136 KM

TI IN MORJE

KLJUB «ELASTIČNOSTI» POMORSKEGA ZAKONIKA

Brez primerne ladijske črpalke ne smemo na daljše križarjenje

Pritrjena ročna črpalka je boljša od električne, navadno pa je celo dražja

Z vodo v podkroju se navadno spopada skoraj vsak dopustniški kapitan, saj ni plovila, ki bi bilo varno pred to tegobo. Pod ponice gajadno prodira voda ob osi propelerja, skozi tesnila morskih stisnic in drugih naprav od lo-pojasnila nekatere nejasne točke. V zadnjih dveh letih so namreč zvišali prometno takso najprej za 50 odstotkov in potem še za nadaljnjih 30, tako da znaša skupno povečanje 80 odst. Podražitev bi morala biti začasna, kar pomeni, da bi morala biti v prihodnosti odločena, ki mora stori tisti, ki tega povišanja niso pričakovali ali so ga plačali samo delno.

Skoraj vsi nekoliko večji izvirni čolni in jadrnice imajo že vgrajene električne vodne črpalke. Pri manjših plovilih pa bi si morali lastniki čolnov sami prisrskati, saj je nedopustno, da vztrajajo pri prenosni ročni črpalci. Osebo smatramo, da so se najboljše pritrjene ročne črpalke, ki skoraj nikoli ne odpovejo. Precejšnje pomisleke imamo glede električnih, ki so praktične za redno izpraznjevanje dna, v izrednih primerih pa kaj rade odpovejo, če niso res kakovostne. Izbrala dobre električne črpalke pa je vse prej kot enostavno. Depljan nam bo, če malo pomagali, saj proizvajalec namenoma napeljuje podatke o količini vode, ki jo lahko črpalka izprazni v eni minuti, obenem pa pretirano zmanjšuje porabo elektrike. Prav tako radi zamolčijo, ali je naprava razstavljiva, da lahko zamenjamo obrabljene dele. Ne preostane nam torej drugega kot da se zanesemo na poštenost prodajalca, še bolje, da se pozanimamo pri znanih, kako deluje njihova električna črpalka.

Večina črpalke za dopustniške potrebe ima centrifugo, ki se samodejno vključi, ko doseže vodo določeno višino. Vžig povzroči navadno plovce, samo pri najnovjših napravah so plovce zamenjali z elektronskim vžigom. Spodnji del črpalke, ki ga pritrdimo na najnižje mesto podkroja ima filter, ki preprečuje, da bi morebitna umazanija pokvarila centrifugo. Povsem razumljivo delujejo take naprave, tudi ko se prekrije z vodo. Prav zato morajo biti originalne električne žice čim daljše,

pri prenikalnih spojitvah žic z o-mrežjem bo kaj rado prišlo do kratkih stikov. Ne bo odveč, da ob spojitvi z o-mrežjem namestimo tudi varovalko, ki bo preprečila hušje okvare.

Kot rečeno, ne bo električna črpalka med rečno uporabo odlovala. Glavna nevarnost: teh naprav je delovanje v prazno, ko se centrifuga vključi, ne da bi bilo vode v podkroju. V takem primeru bo šla naprava že po nekaj minutah k vragu, če nismo kupili take, ki deluje tudi na prazno. V glavnem lahko svetujemo, da rabimo črpalko samo, ko imamo prigriz ladijski motor in smo se predhodno na lastne oči prepričali, ali je v podkroju res voda. Nedopustno bi namreč bilo, da bi nekele izpraznili akumulater, kar se lahko kaj rado zgodi med daljšimi postanki.

Vseh teh nevarnosti pa ne bo imel s pritrjeno ročno črpalco, ki pa je za čudo ponavadi celo dražja od električne. Za dvovojno električno črpalko na vodo porabimo kakih 50 tisoč litrov, vseh vseh ni treba dati. Se najboljše je rešitev z nakupom najcenejših električnih črpalke (20.000 lir), če smo si vgrajili tudi dob o ročno črpalko. Električno bomo rabili med plobo, ročno pa v prisilnih, ali v izjemnih vremenskih razmerah. Mišice namreč nikoli ne odpovejo, saj pravi pregovor: da ni boljše črpalke od prestrašene glave človeka, ki ima v rokah tudi navaden korec.

Po vsem tem ne bo odveč, da poskušamo tudi za preprečevanje o-pesnečevanja. Ladijski motorji kaj radi pušajo olje, tudi kaj nafte kaj rado zaide v podkroje. Če ni zmožnosti, da se vsa ta umazanija nabira v posodo pod motorjem, moramo v podkroju pred vsakim črpanjem obvezno zlijati detergent za ogljikovodike.

RADIO VELE-IZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

12.30 Sola in vzgoja
13.00 Aktualna oddaja
13.25 Vremenske razmere
14.00 «Macario» - 1. serija
15.30 Sola in vzgoja
16.30 Pisma TGI - Redakcija odgovarja
17.00 TV dnevnik - Flash
17.05 Neposredno iz studia
17.10 «Nils Holgersson»
17.30 Discoteca festival
18.30 Glasbena oddaja - vmes TV film iz serije «Fonzie»
20.00 TV dnevnik
20.30 Poklic: nevarnost! - TV film
21.25 TV dnevnik - Posebna oddaja
22.15 TV dnevnik
22.25 Srečanje s kinematografijo
22.30 Športna arada - Boks, Foro d'Ischia, Oliva: Gambini - za evropski naslov v super-lahki kategoriji

Drugi kanal

12.30 Opoldanski program
13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.30 Sola in vzgoja
14.00 Tandem
14.05 Paroliamo - 1. del
14.20 Risanika
14.30 Paroliamo - 2. del
14.50 Preveč čudno je - zanimivosti
15.15 «Passo a due»
15.30 Risanika
15.45 V studiu
16.00 Sola in vzgoja
16.30 Pravljica
17.35 Zelenca preproga
17.45 Izvir človeštva - 5. epizoda
18.40 TV dnevnik - Sport
18.50 Dvorana zrcal - TV film iz serije «Le strade di San Francisco»
19.45 TV dnevnik
20.30 Glasbena oddaja - «Acé o Claudio Baglioni»
21.35 «La vela incantata», 2. del
22.35 TV dnevnik
22.45 Berlin - Alexanderplatz - nadaljevanje

Tretji kanal

17.20 Antonello Venditti v koncertu
18.30 Glasbena oddaja
19.00 TV dnevnik
19.35 Milan 2000 - 1. del
20.05 Sola in vzgoja
20.30 Karl in Kristina - TV film
22.55 TV dnevnik

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

10.00 Poročila
10.05 TV v šoli
17.35 Poročila
17.40 Ciciban dober dan
17.55 Niške zborovske slovesnosti - 2. oddaja
18.25 Celjski obzorji
18.40 Mostovi - oddaja za italijansko in madžarsko narodnostno skupnost
19.10 Risanika
19.24 TV in radio noč
19.25 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.00 Film tedna: Nedelje in Sibil - francoski film
21.45 V znamenju

Koper

13.30 - 16.30 Odprta meja
Danes bodo v okviru oddaje Odprta meja med drugim na sporedu tudi naslednje vesti: TRST - Davčni ukrepi italijanske vlade in tržaška kriza SOVODNE - Upepeljevalnik GORICA - Izdaje raznih kolektivov GORICA - Demografski padec TRST - Industrijska kriza

17.00 Z nami pred kamero
17.05 TVD novice
17.10 TV šola
18.00 Film - ponovitev
18.30 TVD stičišče
20.15 Stockholm
21.15 Turistični vodič
21.25 TVD danes
21.45 Serijski film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Sprehodi po tržaških predmetih; 9.02 Glasbena matineja; 10.10 S koncertne-ga in opernega repertoarja; 11.30 - 14.00 Poldnevniški razgledi: Be-leška; 12.00 Pod Matajurjan; po-sebnosti in omika Nedeljski dolin; 13.20 Trst by night; Pripravlja Nadja Filipič; 14.10 Roman v nadaljevanju; Franček Rudolf; Očka, vrni se nam zdravi!; 14.30 Evergreeni; 14.55 Na jeziki; 15.00 Dijaška tribuna; 16.00 Almanah; Tri slovenske sestre; 130 let Drž-be sv. Mohorja; 16.35 Instrumentalni solisti; 17.10 Mi in glasba; Mlad izvajalci; pianist Federico Vieni iz razreda prof. Mojze Ši-škovič na šoli Glasbene matice v Trstu; 18.00 Na goriškem valu; 18.30 Priljubljeni motivi.

KOPER

(italijanski program)
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00 - 9.30 Jutrarnji program; 9.32 Lucianovi dopisi; 10.00 Besedilo in glasba; 10.10 O-kozi kiosk; 10.30 Glasbeni ko-kič; 10.40 Muzik; 11.00 Kim; 11.32 Pesem; 11.36 Radio rock; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glas-ba po želja; 14.00 Iz Rima z za-nimanjem in simpatijo; 14.33 Glas-bena oddaja; 15.00 Kje naj se u-stavimo; 15.10 Brez besed; 15.30 Crash; 16.00 Znanje in neznanje be-sede v svetu kinematografije; 16.07 Zig zag; 16.15 Orkester «Edig Galletti»; 16.45 Glasovi in zvoki; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Glasbena oddaja; 17.32 Muzični misli; 18.10 Večerno zborovski petje; 18.45 Ši-šimo se zopet jutri; 19.00 Zaklju-ček programov.

KOPER

(Slovenski program)
6.00, 6.30, 7.15, 13.00, 14.00 Po-ročila; 16.00 Primorski dnevnik; 6.15 Obvestila in EP; 6.37 Obja-ve; 6.45 Cestne razmere; 7.00 Na-svet Radia Koper; 7.05 Filmski s-pored; 7.25 Dnevni radijski in TV s-pored; 7.23 Zaključek; 7.30 Val 2/2; 13.15 Kinospored; 13.30 Zami-novitosti; 13.45 Nasvet Radia Ko-per; 14.10 - 15.00 Predstaviteljev od-aj, glasbene želje poslušalcev; 14.30 Z našimi glasbenimi umet-niki; 14.50 EP; 15.00 Dogodki in od-mev; 15.30 Glasba no želim; 16.15 Aktualna tema; 16.30 Obja-ve in glasba; 16.35 Glasbeni kiosk; 16.55 Zaključek s pregledom novic.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutrarnji program; 9.02 Radio in jaz - 1. del; 9.58 Zeleni val; 10.03 Ra-dio in jaz - 2. del; 10.30 Pesmi v času; 11.00 Prosti kotiček; 11.10 Glasba in besedilo; 11.34 «Voj-skašak Cromwella na Lanskih gri-chih» - 3. del radijske nadaljevan-ke; 11.58 Zeleni val; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 12.58 Zeleni val; 13.25 Pošta kotica; 13.35 Master; 14.30 Polubi v Grand Hotelu; 14.58 Zeleni val; 15.03 Zeleno zeleno; 16.00 Kulturne aktualnosti; 17.30 Master under 18; 17.55 Oddaja za avtomobiliste; 18.00 Klasična glas-ba; 18.30 Globetrotter; 19.20 Na-božna oddaja; 19.25 Jazz in glas-ba; 20.00 Varietetska oddaja; 21.03 «La borsala del gusto».

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 00.00 Poročila; 6.10 Prometne in-formacije; 6.45 Prometne infor-macije (Ljubljana, Koper, Maribor); 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 8.30 Govorimo makedonsko, in govorimo srbohr-vaško; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lo-kalne radijske postaje se vklju-čujejo; 11.05 Ali poznate (prenos iz studia radia Maribor); 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Ve-liko zabavni orkestri; 12.30 Kme-tijski nasveti; 12.40 Ob izvirnih ljudskih glasbenih umetnostih; 13.00 Danes do 13.; 13.20 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodi-je do melodije; 14.05 Razmislija-mo, ugotavljamo; 14.25 Naši poslu-šalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Minute za EP; 15.00 Dogo-dki in odmevi (prenaša tudi II. pro-gram); 15.30 Obvestila in zabav-na glasba; 15.50 Radio danes, ra-dio jutri; 16.00 Vrtičkari; 16.45 Naš govor; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Zborovska glasba v prostoru in času; 18.15 S knjižnega trga; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljub-ljana; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z Alpečnim kvintetom in pevko Ivan-ko Kraševac; 20.00 Naj narodno-je (5. oddaja); 20.35 Iz opusa Lu-ciana Marica Šterjanc; 21.00 Nih, Pat. Irfenit, mečarji; 21.05 Glasbeno Rossini; «Pomlad iz o-pere» Gospod Bruschino.

FRANCOZI IZBOJEVALI BOJ ZA ROMUNSKO TRŽIŠČE

Poslej bodo v Romuniji proizvajali še citreone

«Oltcit» bodo izdelovali v najsodobnejši evropski tovarni

Dvojbo med italijanskimi in francoskimi avtomobilskimi hišami za uveljavitev na romunskem tržišču, boj, ki se je praktično začel že pred dvema desetletjema, se je zaključil v korist Francozov. Najprej si je tovarna Renault za-gotovila sodelovanje, ki je obdoli-vo iz izdelovanja znane «dacie», doslej edinega romunskega po-tniškega vozila, ki se ga poslužujejo tudi v reprezentančne namene, sedaj pa je uspelo drugi franco-ski tovarni Citroenu, da se vrine na romunsko tržišče in trenutno je v teku gradnja tovarne v bližini mesta Craiova, kjer bodo izde-lovali Citroenova vozila. Gradnja je sicer v teku že kakih pet let in bi vsak trenutek morala stopiti proizvodnja.

Zmaga francoskih avtomobilskih tovarn v Romuniji ni naključna, čeprav so politični in drugi dvo-stranski odnosi med Romunijo in Francijo na nekoliko nizki ravni, odločno nižji, kot bi obe državi želeli. Sodelovanje med Francijo in Romunijo na tehničnem področ-ju sega nazaj v zgodovino motor-nih vozil. Že pred šestdesetimi leti je romunski inženir Jon Dumitru v Parizu patentiral vgrajevanje dvojnih komand v vozilih, s katerim so se novinci učili vozi-ti, njegov rojak Aurel Persu pa skoraj istočasno patentiral aro-dinamično obliko vozil, ker se je zavedal, da bi oblika kaplje vode, ki prosto pada bila najbolj idealna za vsako motorno vozilo.

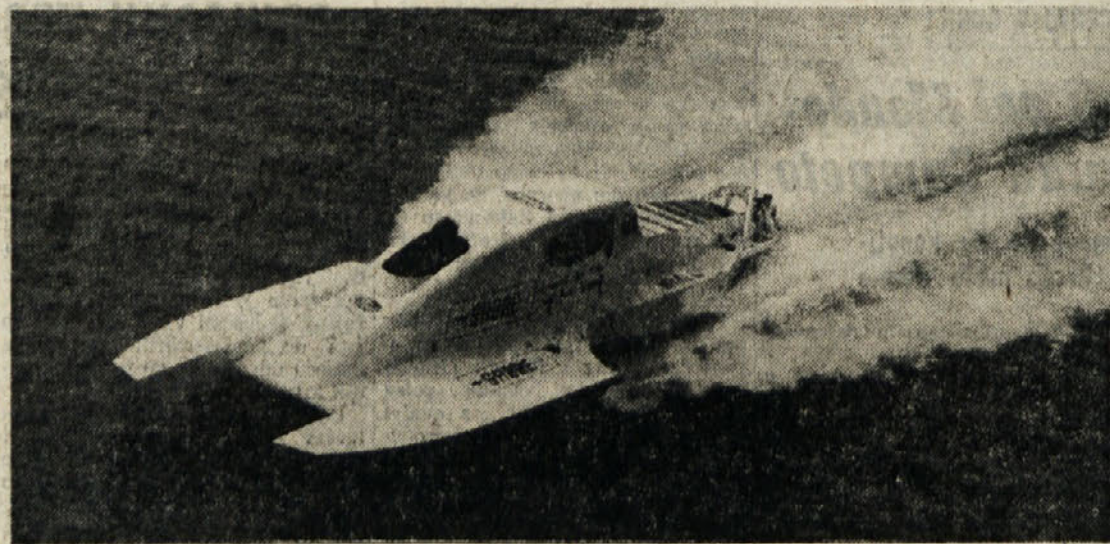
In trditjo, da je novo francosko-romunsko vozilo zelo podobno kaplji, tako vsaj vedo povedati ti-sti, ki so videli prototipe na jesen-skem mednarodnem veletrgu v Bukaresti. Izdelovalci bodo dva po-polnoma nova modela in zato so zgradili, tako trdijo, najsodobnejšo tovarno avtomobilov v Evropi, kjer bo zaposlenih kakih 3000 de-lavcev, od katerih je vsak če-trti preživel od 6 do 18 mesecev v Citroenovih tovarnah v Franciji, kjer se je učil.

Trenutno predvideva proizvodni plan izdelavo avtov z motorji 653 kubičnih cm in 1129 kubič-nih cm. Motorji bodo zračno hla-

jeni in bodo lahko poganjali vo-zila do 120 oziroma 149 kilome-trov na uro. Oba avtomobila bo-sta imela enako obliko s tro-je vrati in pet prostorov za pot-nike. Šibkejši model porabi 5,7 li-tra za 100 kilometrov, drugi pa li-ter več.

V prvem obdobju bi nova ro-munsko tovarna proizvajala 130 tisoč avtomobilov letno. Pri proizvoajanju sodeluje, poleg fran-coskih podjetij tudi kaksnih sto-manjših romunskih sodelavcev. Doslej se sicer še ne ve, kje bo do oba nova francosko-romun-ska modela prodajali in kakšna bo prodajna cena. Novi avto se bo imenoval «oltcit», ime ki je sestavljeno iz besede Olt, gre za reko v bližini Craiove in pr-vega zloga Citroena «cit», kar daje slutiti, da bodo avto pro-dajali tako v Romuniji kot v Franciji.

Fordov «vodni» rekord

Hidroplan «Miss Britain IV» je na britanskem jezeru Coniston potolkel svetovni hitrostni rekord za plovila, ki imajo vgrajene dizlove motorje: 47-letni pilot Christopher Kaye je dosegel hitrost 199,94 km/h. «Miss Britain IV» ima vgrajen predelani Fordov motor 2720 s 325 KM

BRANKO MARUŠIČ

1.

SLOVENCIS NA GORIŠKEM MED LETI 1900 IN 1915

Ta okleščena podoba razmer pri Slovencih na Goriškem v prvem poldrugu desetletja tega stoletja je postavljena v časovne okvire, ki jih na enem mejniku določajo dogodki na domačih, goriških tleh, na drugem pa dogajanja svetovnega razvoja. Na prelomu stoletij (1899 - 1900) je dokončno propadla goriška politična sloga, ki je kljub občasnim pripetljajem trajala od leta 1878 dalje, torej kar petin-dvajset let; maja 1915 je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski, del krvave predstave svetovne vojne se je preselil tudi na goriška tla. S tem je v pretežnem delu dežele pre-nihala vsaka oblika civilnega življenja.

V največji zgodovinski Primorske se ne moremo izogniti raz-nim «čejem» in vedno si jih pokličemo v pogovor predvsem zato, da bi z njimi teslili prizadeto zaradi našemu čutenju in botenju neljubih odločitev, ki jih je prinašal razvoj do-godkov v raznih prelomnih ali običajnih obdobjih preteklo-

sti. To nalezljivost «čejev» so gojili sodobniki, pričevalci do-gajanj, vendar se je vedno kot tradicija prenaša v naš čas in občasno vnaša tudi v zgodovinske polemike vlozke — na primer problematika prevratnih dni na Primorskem leta 1918, ki je ponovno izbruhnila v letih 1978 in 1979. Iz tega kajpak ni izvzeta Goriška in nalezljivi «če» se pojavja naj-večkrat tedaj, ko govorimo o narodnostnih razmerah v de-želi, zlasti v njenem glavnem mestu, če ne bi nastopila prva svetovna vojna, pa tudi ko govorimo o reševanju državne pripadnosti Gorice v svetu mednarodne politike po drugi sve-tovni vojni. Ugibanje je pač miselna kategorija, ki obenem s preproskovanjem ne sodi na to mesto, ki iščemo določeno zgo-dovinsko stvarnost in si jo želimo razlagati.

Zdi se, da odkrivata spodaj navedena citata, sodita se-veda v vrsto pravkar omenjenih razmišljanj, prenekatero dejstvo o času in ljudeh, ki jim referat posveča pozornost.

Prvi citat je iz spominov dr. Tume in se glasi: «Bilo je le vprašanje časa, da postane Gorica slovenska, in prav gotovo bi prve občinske volitve po letu 1910 že dovedle do izvolitve slovenskega župana. To so mi priznavali odločni italijanski goriški politiki še po italijanski okupaciji z be-sedami: Bil je že zadnji čas, da je prišla italijanska vojska, zakaj brez te pomoči bi bila Gorica za italijanstvo izgubljena» (Iz mojega življenja, Lj. 1937, 295).

In še drugi citat. V svoji avtobiografski knjigi je slo-venski pisatelj in tolminski rojak dr. Ivo Sorli zapisal be-sede, ki dajojo Tumovim drugačno razsežnost: «Večkrat sli-šimo: za slovensko Primorje je prišla vojna dvajset let pre-

zgodaj... In dalje: če bi šlo samo za nas in ne za vse slo-vensko ozemlje od prekmurskih ravnin do goriških Brd! Teko mislimo vsaj tisti, ki navzlic vsemu še ne moremo loči-ti, kaj je prav 'moje' in kaj je prav 'tvoje'... da je bil nasprotno za to vojno — zadnji čas! Zakaj mi smo v lastnih borbah postali 'nekaki' izvedenci za bitje usodnih ur; in smo od da-leč nemara še tanjši slišali ali videli, kako strašno malo je po štajerskih in skora tudi gorenjskih mejah še manjkalo do smrtnega polnočnega udara... A smo morebiti za tako sodbno poklicani? Je prav posebno zato, ker poznamo tisto na-šo zemljo tam in vemo, da se bo, čeprav stokotek in trpeč, še stoletja upirala, dočim bi bila ta tu najbrže izgubljena, preden bi poteklo prvih sto let. Ne po njeni in njenih otrok krivdi, temveč zato, ker je ta plaz tu ne samo rušec, temveč tudi požirajoč.» Pisatelj Sorli je knjigo «Moj roman», iz ka-tere smo citat povzeli, dokončal v Kranju 22. julija leta 1940.

Obe navedbi nam pokažeta eno temeljnih vprašanj slo-venske politike, predvsem meščanskega tabora na Gori-skem, bilo je utrditev in osvajanje novega tudi s sloven-skim prebivalstvom poseljenega prostora Goriško - Gra-diščanske dežele, ali kakor je dr. Henrik Tuma 3. novembra le-ta 1904 v goriškem deželnem zboru v debati o slovenskem uradovanju v sodstvu zatrdil: «Odločilnega momenta v javnem življenju na Primorskem je narodnostni boj.» Toda na Goriškem je bila narodnostna ločnica bolj jasno določe-na kot kjerkoli drugje na Slovenskem, zato pa je bila pro-blematična Gorica, ki je s svojo takrat še vedno italijansko

večino, močno nemško kolonijo — ta je zlasti na moči do-bivala z letom 1906, z otvoritvijo bohinjske proge — mest-nim svetom v trdnih italijanskih (liberalnih) rokah in s svojim za tisti čas reakcionarnim mestnim statutom, bila vi-zija politične borbe in z njo povezanega cilja, ki ga je vsaka od slovenskih političnih grupacij želela na svoj način uresničiti. Slovensko podeželje je seveda ostajalo poligon za pridobivanje strankarskih pozicij znotraj slovenskega tabo-ra; intervencije tujece so bile tu priljubljene in nepo-membne. Na pomlad leta 1914 so bile zadnje mestne volitve v avstrijski Gorici. Slovenci, ki so se mestnih volitev ude-leževali brez uspeha že od sedemdesetih let 19. stoletja dalje, so se silovito in združeni (vsaj kar zadeva meščanski tabor) pognali v volilni boj. Uspeha pa zopet ni bilo, saj so ita-lijanski liberalcem tokrat pomagali Nemci. Slovenski tisk, ki tedaj ni skrival razočaranja, je znova ponovil in odkril cilje političnega delovanja Slovencev na Primorskem: «Pro-ces čiščenja Primorske od Italijanov je pričel, pa kaj bi bili malodušni, ko bomo le zadnji boj z umirajočimi gospodar-ji Adrije» (Soča, 7. 4. 1914).

Tak cilj politične borbe je nadkrilil vse ostale vidike ali točneje v njegovem okrilju so se razvijale ostale politične pobude, pa naj si bile gospodarske, socialne, kulturne ali kako drugače naravnane. Tako moremo tudi razumeti Tu-move besede, da je bil tja do leta 1900 program slogaške Gregorčič - Gabrščekove grupacije: «Boj za osvoboditev slo-venskega življa na Goriškem od italijanske premoči, v prvi vrsti boj za slovenske šole v Gorici.»

SMUČANJE

V MOŠKEM SLALOMU V PARPANU

Vsi najboljši praznih rok Zmaga Američanu St. Mahreu

De Chiesa odlična četrti, Franko osvojil prve točke

PARPAN — Včerajšnji tretji moški slalom svetovnega pokala v Parpanu je dolgo zaposlil razsodišče, ki se je moralo ubadati z različnimi protesti in diskvalifikacijami, tako da je bilo potrebno precej časa in potrpljenja, predno se je zvedelo za zmagovalca. Že prvi spust je namreč razredčil vrste favoritov, saj je prišlo do cele vrste padcev in izključitev. Med drugimi so tako izpadli šved Stig Strand, Američan Phil Mahre, Švicar Zurbiggen, Italijan Edalini ter Jugoslovani Križaj, Strel, Kuralt, ki je imel celo tretji najboljši vmesni čas. Križaj, ki je startal prvi, je kaj kmalu po vmesnem času zajahtal vracca, a je kljub temu nadaljeval vožnjo, potem pa ga je padec dokončno prisilil k odstupu.

Po prvi vožnji je tako ostal v vodstvu Steve Mahre pred Wenzlom in Frommeltom (oba Liechtenštajn). Švicar Gaspoz je bil četrti, njegov rojak Luthy pa peti. Stenmark je dosegel šesti najboljši čas in je za St. Mahreom zaostajal za 72 stotink sekunde. Po prvem teku sta bila Jugoslovana Podboj in Franko na 17. oz. 18. mestu, izmed Italijanov pa je najbolj solidno vozil Alex Giorgi, ki je zasedel deseto mesto.

Druga vožnja pa je prinesla celo vrsto novih presenečenj in povsem postavila na glavo vsa predvidevanja. Stenmark je sicer vstopil izredno in se prebil na prvo mesto, kasneje pa so ugotovili, da je preskočil vrata in je tako ostal brez točk. Ista usoda je doletela drugovrščnega Paula Frommelta, tako da se je na vrh prebil zmagovalac prve vožnje, Steve Mahre. Poleg njih so praznih rok ostali še šved Halvarsson, Švicar Gaspoz, Bolgar Popangelov, Podboj in Petrovič. Do prvih točk v svetovnem pokalu pa je prišel Jure Franko, ki je zasedel končno 12. mesto.

Odlično se je v drugem spustu odrezal Paolo De Chiesa, svojo uvrstitev je popravil tudi Marco Tonazzi, medtem ko je Alexa Giorgija, najboljšega med Italijani v prvi vožnji, doletela ista usoda kot mnoge druge.

Ob koncu bi omenili, da je razsodišče po tekmovalni zasedali celotni dve uri predno je objavilo dokončno lestvico. Zakaj takšne težave? Glavni razlog je v izredni nepogljivosti vrat, tako da je na trenutke res težko ugotoviti, kdaj jih je tekmovalac pobil ali zajahtal, saj so bliskovito dvignile in ker so vsi vozili izredno odlično, zagrizeno, so se težave še povečale.

KONČNI VRSTNI RED

1. St. Mahre (ZDA) 1'38"96
2. Luthy (Švi.) 1'40"73
3. Wenzel (Liecht.) 1'40"92
4. De Chiesa (It.) 1'41"27
5. Gruber (Avs.) 1'41"38
6. Pieren (Švi.) 1'41"52
7. Canac (Fr.) 1'41"59
8. Woerner (ZRN) 1'42"28
9. Tonazzi (It.) 1'42"28
10. Juren (Švi.) 1'43"15
11. Franko (Jug.) 1'43"15
12. Cerkovnik (Jug.) 1'43"81

25. Benedik (Jug.) 1'45"27
LESTVICA SP V SLALOMU
1. Stenmark (Šve.), Strand (Šve.) in St. Mahre (ZDA) 45; 4. De Chiesa (It.) 32; Ph. Mahre (ZDA) 30; 7. Križaj 23.

LESTVICA SVETOVNEGA POKALA
1. Müller (Švi.) 80; 2. Zurbiggen (Švi.) 78; 3. Weirather (Avs.) 74; 4. Heinzer (Švi.) 72; 5. Klammer (Avs.) 60; 6. Stenmark (Šve.) 53; 7. Cathomen (Švi.) 52; 8. Orlainsky (Avs.) 46; 9. Strand (Šve.) in St. Mahre (ZDA) 45; 11. Križaj (Jug.) 42 točk.

Drevi Oliva — Gambini

FORIO D'ISCHIA — Patrizio Oliva bo kusa! danes zvečer iztrga evropski naslov v superlahki kategoriji prvak, Francoz Robertu Gambiniju. V tem naj bi baje bil Oliva favorit.

SMUČARSKI SKOKI

Fincc Nykaenen zanesljivo prvi

Jugoslovani še vedno brez točke v svetovnem pokalu

INNSBRUCK — Tretje tekmovalne noveletne skakalne turneje Intersport v Innsbrucku je motila huda megla, zaradi katere so nekajkrat prekinili preizkušnje, na kateri je bilo tudi veliko presenečenj in preobratov. Tako je Avstrijec Kogler, ki je zmagal v Garmischu, v prvi seriji skočil samo 92 m in je bil kmalu 29., na koncu pa je končal na 22. mestu. Še slabše se je godilo dvakratnemu zmagovalcu svetovnega pokala Neuperju, ki je zasedel skromno 47. mesto.

Po prvi seriji je tako vodstvo prevzel Fincc Nykaenen, drugi pa je bil Norvežan Bögseth, ki pa je v drugi seriji skočil samo 90 m in je z drugega zdrknil na 13. mesto.

Avstrije sta potolažila mlada skakalca Vettori, ki je nastopil prvič po težki prometni nesreči in že osvojil 4. mesto ter Schallert, ki je bil 10. in je na vseh tekмах dosegel osvojil točke za svetovni pokal. Jugoslovani so včeraj popolnoma razočarali. To je bila njihova najslabša tekma na turneji letos sploh, saj je bil na primer najboljši, Ulaga, šele 40., ostali pa so se znatno nižje na lestvici. Zadnja tekma bo jutri v Bischofshofnu, kjer so tudi preuredili skakalnice.

REZULTATI
1. Nykaenen (Fin.) 249,5 (105-104)
2. Weissflog (NDR) 243,3 (101,5-102)

V INNSBRUCKU

Kičanovičev Scavolini v Gorici

Tržaški Bic na težkem gostovanju v Rimu - Jutri Ford-Berloni (po TV)

Športna dvorana v Gorici bo drevi gotovo pretesna za srečanje prvenstva A-1 lige, v katerem bo domači San Benedetto igral proti Scavoliniju iz Pesara.

Goričani so v nedeljo sicer visoko izgubili v Milanu proti državnim prvakom Billyja, v svojih izjavah pa je trener De Sisti jasno namignil, da misli nadoknaditi zamujeno v domačih srečanjih.

Prva priložnost se torej Goričanom ponuja že drevi proti močnemu iz Pesara. Naloga bo seveda težka, saj je Scavolini skupno z Billyjem in Berlonijem prvi na lestvici, poleg tega uvršča nekaj res izrednih košarkarjev, med katerimi naj omenimo Kičanoviča, Silvesterja, Jerkova itd. Ko ti košarkarji zaigrajo, kot znajo, potem so skoraj neustavljivi.

Za obe ekipi bo drevišnja tekma dokaj pomembna. Goričani se na vse kriplje borijo za obstanek v ligi in zato ne smejo na domačih tekmah izgubljati točk. Skansijev moštvo pa se bori za sam vrh.

Pred izredno težko nalogo pa bo tokrat tržaški Bic, ki bo gostoval v Rimu proti Bancorom. Bianchinijevi varovalci so v nedeljo nerodno izgubili v Mestrah proti preprični ekipi Leboleja in se bodo hoteli takoj oddolžiti za ta spodrsljaj.

Po drugi strani pa bi lahko Tržačani tudi poskrbeli za lepo presenečenje, saj so v nedeljo v zmagovalnem srečanju proti ekipi Cinea dokazali, da so v zelo dobri formi.

Derbi kola pa bo jutri v Cantuju, kjer bosta igrala Ford in Berloni.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

KOŠARKA

DRVI V PRVENSTVU A-1 LIGE

Kičanovičev Scavolini v Gorici

Tržaški Bic na težkem gostovanju v Rimu - Jutri Ford-Berloni (po TV)

Športna dvorana v Gorici bo drevi gotovo pretesna za srečanje prvenstva A-1 lige, v katerem bo domači San Benedetto igral proti Scavoliniju iz Pesara.

Goričani so v nedeljo sicer visoko izgubili v Milanu proti državnim prvakom Billyja, v svojih izjavah pa je trener De Sisti jasno namignil, da misli nadoknaditi zamujeno v domačih srečanjih.

Prva priložnost se torej Goričanom ponuja že drevi proti močnemu iz Pesara. Naloga bo seveda težka, saj je Scavolini skupno z Billyjem in Berlonijem prvi na lestvici, poleg tega uvršča nekaj res izrednih košarkarjev, med katerimi naj omenimo Kičanoviča, Silvesterja, Jerkova itd. Ko ti košarkarji zaigrajo, kot znajo, potem so skoraj neustavljivi.

Za obe ekipi bo drevišnja tekma dokaj pomembna. Goričani se na vse kriplje borijo za obstanek v ligi in zato ne smejo na domačih tekmah izgubljati točk. Skansijev moštvo pa se bori za sam vrh.

Pred izredno težko nalogo pa bo tokrat tržaški Bic, ki bo gostoval v Rimu proti Bancorom. Bianchinijevi varovalci so v nedeljo nerodno izgubili v Mestrah proti preprični ekipi Leboleja in se bodo hoteli takoj oddolžiti za ta spodrsljaj.

Po drugi strani pa bi lahko Tržačani tudi poskrbeli za lepo presenečenje, saj so v nedeljo v zmagovalnem srečanju proti ekipi Cinea dokazali, da so v zelo dobri formi.

Derbi kola pa bo jutri v Cantuju, kjer bosta igrala Ford in Berloni.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

KOŠARKA

DRVI V PRVENSTVU A-1 LIGE

Kičanovičev Scavolini v Gorici

Tržaški Bic na težkem gostovanju v Rimu - Jutri Ford-Berloni (po TV)

Športna dvorana v Gorici bo drevi gotovo pretesna za srečanje prvenstva A-1 lige, v katerem bo domači San Benedetto igral proti Scavoliniju iz Pesara.

Goričani so v nedeljo sicer visoko izgubili v Milanu proti državnim prvakom Billyja, v svojih izjavah pa je trener De Sisti jasno namignil, da misli nadoknaditi zamujeno v domačih srečanjih.

Prva priložnost se torej Goričanom ponuja že drevi proti močnemu iz Pesara. Naloga bo seveda težka, saj je Scavolini skupno z Billyjem in Berlonijem prvi na lestvici, poleg tega uvršča nekaj res izrednih košarkarjev, med katerimi naj omenimo Kičanoviča, Silvesterja, Jerkova itd. Ko ti košarkarji zaigrajo, kot znajo, potem so skoraj neustavljivi.

Za obe ekipi bo drevišnja tekma dokaj pomembna. Goričani se na vse kriplje borijo za obstanek v ligi in zato ne smejo na domačih tekmah izgubljati točk. Skansijev moštvo pa se bori za sam vrh.

Pred izredno težko nalogo pa bo tokrat tržaški Bic, ki bo gostoval v Rimu proti Bancorom. Bianchinijevi varovalci so v nedeljo nerodno izgubili v Mestrah proti preprični ekipi Leboleja in se bodo hoteli takoj oddolžiti za ta spodrsljaj.

Po drugi strani pa bi lahko Tržačani tudi poskrbeli za lepo presenečenje, saj so v nedeljo v zmagovalnem srečanju proti ekipi Cinea dokazali, da so v zelo dobri formi.

Derbi kola pa bo jutri v Cantuju, kjer bosta igrala Ford in Berloni.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

KOŠARKA

DRVI V PRVENSTVU A-1 LIGE

Kičanovičev Scavolini v Gorici

Tržaški Bic na težkem gostovanju v Rimu - Jutri Ford-Berloni (po TV)

Športna dvorana v Gorici bo drevi gotovo pretesna za srečanje prvenstva A-1 lige, v katerem bo domači San Benedetto igral proti Scavoliniju iz Pesara.

Goričani so v nedeljo sicer visoko izgubili v Milanu proti državnim prvakom Billyja, v svojih izjavah pa je trener De Sisti jasno namignil, da misli nadoknaditi zamujeno v domačih srečanjih.

Prva priložnost se torej Goričanom ponuja že drevi proti močnemu iz Pesara. Naloga bo seveda težka, saj je Scavolini skupno z Billyjem in Berlonijem prvi na lestvici, poleg tega uvršča nekaj res izrednih košarkarjev, med katerimi naj omenimo Kičanoviča, Silvesterja, Jerkova itd. Ko ti košarkarji zaigrajo, kot znajo, potem so skoraj neustavljivi.

Za obe ekipi bo drevišnja tekma dokaj pomembna. Goričani se na vse kriplje borijo za obstanek v ligi in zato ne smejo na domačih tekmah izgubljati točk. Skansijev moštvo pa se bori za sam vrh.

Pred izredno težko nalogo pa bo tokrat tržaški Bic, ki bo gostoval v Rimu proti Bancorom. Bianchinijevi varovalci so v nedeljo nerodno izgubili v Mestrah proti preprični ekipi Leboleja in se bodo hoteli takoj oddolžiti za ta spodrsljaj.

Po drugi strani pa bi lahko Tržačani tudi poskrbeli za lepo presenečenje, saj so v nedeljo v zmagovalnem srečanju proti ekipi Cinea dokazali, da so v zelo dobri formi.

Derbi kola pa bo jutri v Cantuju, kjer bosta igrala Ford in Berloni.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

LESTVICA PO TREH TEKMAH
1. Nykaenen (Fin.) 749,8; 2. Bulau (Kan.) 743,3; 3. Bergerud (Nor.) 718,3; 4. Braaten (Nor.) 715,0; 5. Weissflog (NDR) 715,5; 6. Ulaga 605,3; 50. Tepeš 416,2; 56. Lotrič 397,9; 59. Zagor (vsi Jug.) 381.

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL
1. Nykaenen (Fin.) 82; 2. Bulau (Kan.) 50; 3. Bergerud (Nor.) 43; 4. Kogler (Avs.) 41; 5. Weissflog (NDR) in Braaten (Nor.) 35.

EKIPNA LESTVICA
1. Norveška 155; 2. Finska 152; 3. Avstrija 85; 4. Kanada 50; 5. NDR 48.

KOŠARKA

Ljubljancani uspešni

V Beogradu so premagali moštvo Radničkega

Radnički - Olimpija 78:82

POGAJANJA V HALDEJU IN ŠMONI SKRBIJO PLO

Arafat svari libanonske voditelje pred kompromisom z Beginovo vlado

Izraelsko vojsko skrbi umestitev novih sovjetskih raket v Siriji

BEJRUT — Priznanje dosedanjih neuspehov, a kljub temu upanje, da bo napoved moč nati kompromis, ki bi zadovoljil obe državi. Čopav v troh zaporednih srečanjih nista dosegli nobenega konkretnega rezultata, tako iz arabske kot libanonske delegacije se nista vrgli puške kotuzo in prav zato, možnost, da bosta napoved dosegli sporazum, na račun iz srečanja v srečanje (na slednje bo na sporedu jutri v Šmoni).

To dejstvo se posebej zaskrblja arabske države, še zlasti tiste, ki pripadajo «fronti zavračanja» vsakršnega kompromisa z osvoboditvijo Izraelom. Bojijo se, da bo libanonski predsednik Džemal sklenil sporazum z Tel Avivom, kar bi navsezadnje pomenilo, da se Begin ni zmotil, ki je poslal svoje vojske čez mejo, da bi za vsako ceno iztrebili palestinsko gverilo in zagotovili «mir v Galileji» tarča nenehnih napadov Arafatovih borcev.

Pogajanja v Haldeju in Šmoni pa še najbolj zaskrbljuje prav PLO. Kajti nobenega dvoma ni, da bi Libanonci, v primeru sporazuma, Palestince brez obhajanja darovali na oltar kompromisa. Zato tu ni čudno, da je predsednik PLO Arafat še večerj posvaril libanonske voditelje, naj bodo zelo previdni, ko se pogajajo z Beginom. Ta, pravi Arafat, noče miru in sploh ne namerava umakniti svoje vojske, temveč želi še naprej kolonizirati večji del libanonskega ozemlja.

Resilno bilka za Palestince pa je še naprej Jordanija. Arafat se bo kmalu sestel z jordanskim kraljem Husseinom, da bi razpravljal o možnosti ustanovitve konfederacije med obema narodoma na osnovi sporazuma, ki so ga dosegli na arabskem vrhu v Fozu. Kljub prizadevanjem za mirovno ureditev palestinskega vprašanja pa Arafat ni popolnoma opustil gverilske dejavnosti. Zato PLO spet zbira po številnih arabskih državah razkropljene vojske, ki so jih Izraelci prisilili k odhodu iz Bejruta.

Po vsem sodeč pa Palestinci niso edina nevarnost za Tel Aviv. Bolj kot razmeroma skromno orožje Arafatovi borci, skrbijo Begin sirske rakete zemlja - rak SA-5. Izraelski vojaški glasnik trdi, da je Sirija opremila dve novi raketni območji, ki ugotovljene spremembe razmerje sil na območju. Za razliko od ostalih modelov, s katerimi razpolaga Damask, so namreč rakete SA-5 mnogo točnejše in jih je težje preprečiti. Rakete je Damasku prodala Sovjetska zveza z obljubo, da bo tudi sirske četam v dolini Bekaa v Libanonu zajamčila enako pomoč, kot jo že uživajo čete, ki so razporejene v notranjosti Sirije.

Vojaški poročevalci telavivskega dnevnika «Haaretz» pa medtem navajajo nove podrobnosti v zvezi z odkritjem petih raket katjuša, ki jih je izraelska vojska zaplenila v južnem Libanonu. «Haaretz» trdi, da so bile rakete uperjene proti mestu Šmoni, ki je, kot znano, eden izmed dveh sedežev libanonsko - izraelskih pogajanj. S tem želi izraelski tisk opozoriti na dejstvo, da so Palestinci še zmeraj zelo nevarni.

Ravnatelj francoske televizije ob službo

PARIZ — Prvega januarja bi morali iz podelske rezidence francoskega predsednika Mitterranda priti na francoski televiziji njegov novoletni govor. Ker pa ta rezidenca leži v zaprti dolini je francoska

PRIMORSKE VESTI

Kljub splošni gospodarski krizi kopraska luka uspešno poslovala

Pol izkupička v devizah - Nove trajektno linije - V kontejnerskem terminalu se eno dvigalo - Proučuje se možnost ferry prevozov za Turčijo

KOPER — Kopraska luka sodi med tiste kolektive, ki so, navkljub težkim in zapletenim gospodarskim razmeram v svetu in jugoslovanski, nekaj uspešno poslovali. Pretovorniki so okrogla 2,2 milijona ton blaga brez nafte ter tako za 7 odstotkov presegli lanišnji pretovor in spet postavili nov absolutni rekord v pretovoru blaga brez nafte. Z 2,4 milijardi din celotnega prihodka in 1,2 milijarde din dohodka sicer približno za polovico zaostrajo za doseženo realizacijo reške luke vendar so Recani pretovorniki sicer več blaga kot Koprčani — 6,3 milijona ton.

V koprski luki ponujajo, da je zelo pomembno, da so v gospodarstvu krizi, ko se mednarodna blagovna menjava na splošno zmanjšuje, dosegli rezultate, ki jim omogočajo pozitivno poslovanje. Relativna rast prometa namreč na nek način potrjuje kakovost uskih sto-

ritev (v kriznih časih se vsi obračajo k bolj zasledljivim poslovnim partnerjem), omogoča pa tudi optimizem za naprej. Kljub temu so planirani koprski luke za letošnje strokovnjaki še ne napovedujejo kake recesije v svetovni trgovini, menijo, da bi bilo leto 1983 dovolj uspešno, če bi dosegli rezultate iz minulega leta.

Seveda previdnost pri planiranju komercialistov ne odvrca od povečane aktivnosti za «prodajo» jim skih zmogljivosti. V treh od starih specialnosti koprskih luke, so lani imeli večji pretovor Povečal se je pretovor razsutih tovarov (za 150 odstotkov, tako da je skupen pretovor znašal 900 tisoč ton), povečal se je pretovor pri ovojih lesa in lalokopkavljem blagu za 20 odstotkov po je (spadela) kontejnerski promet, »adec tega prometa pripisujejo zlasti manjšemu pretoku blaga na libijske tržišče in

IMENOVALA SE BO HIDAK-PONTI-MOSTOVI

TV ODDAJA ZA PRIPADNIKE ITALIJANSKE IN MADŽARSKE SKUPNOSTI V SR SLOVENIJI

F. Šetinc: Slovenija manjšin nima za odvečno breme, temveč pomenijo obogatitev za skupno kulturno zakladnico

LJUBLJANA — TV Ljubljana uvaša danes, 5.1.83 novo oddajo Hidak - Ponti - Mostovi namenjeno krovniki življenja, dela in napredka madžarske in italijanske narodne skupnosti v SR Sloveniji. Oddaja bo potekala trije dni, strnjeno, dneвно, v dolžini 30 minut, uvodnik v prvo oddajo je prispeval predsednik RK SZDL Slovenije, Franc Šetinc in dejal:

«Televizijska oddaja bo predstavila življenje italijanske in madžarske narodnosti v socialistični republiki Sloveniji. Prepričan sem da bo objektivna in poštena da bodo pripadniki obeh skupnosti lahko rekli: To je naša oddaja... iz njene govori naše življenje...»

Naša država ima ustavo, v kateri je med drugim zapisano, da je SRS socialistična samoupravna de-

mokratska skupnost delovnih ljudi in občanov, slovenskega naroda in italijanske in madžarske narodnosti.

Obe narodnosti ne jemljemo kot nekakšno odvečno breme. Nasprotno, to je naše bogastvo, saj prehajajo različne kulture in jeziki in običaji v našo skupno zakladnico. Pri tem ne sme biti nobenih pregraj.

Kot večinski narod imamo posebnost, torej večjo odgovornost za to, da se obe narodnosti počutita kot enakopraven subjekt. Imeti morata tak objektivni položaj, ne samo subjektivno zavest, da sta sobni polnega življenja in razvoja da imata življenjsko moč in željo po napredku. Sram bi nas bilo, če ne bi bilo tako.

Prizadevamo si, da bi obe narodnosti bili trden most prijateljstva naše države z obema matičama - Italijo in Madžarsko. V tem duhu si želimo prizadevamo za udeležbo politike odprte meje. Začasni ekonomski ukrepi nas pri tem ne bodo ovirali. Storili bomo vse, da odstranimo vzroke, ki so jih narekovali, in da hkrati razvijemo nove možnosti še bogatejšega vsestranskega sodelovanja. Neizpolnjen položaj narodnosti, dajmo zelen, kakšni morajo biti človeški odnosi v svetu, kakšen mora biti nov, pravičnejši svet. To je napoved merilo kulture in demokracije večinskega naroda.

Nimamo dveh obrazov: enega za domačo rabo in drugega za svet.

PO PREMORU ZARADI BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH PRAZNIKOV

S posegi branilcev v Rimu začetek končne faze procesa Moro

Včeraj so spregovorili odvetniki bolj obrobni obtožencev - Očitki na račun preiskave in vodenja procesa

S prvimi posegi branilcev se je včeraj začela sklepna faza procesa proti raskemu vodu RB (AP)

RIM — S posegi obrambe se je v Rimu včeraj začelo zadnje obdobje procesa Moro, ki bi moralo trajati še kaka dva tedna, nakar bodo sodniki in porotniki izrekli razsodo. Včeraj so posegi odvetnikov manj pomembnih obtožencev, ki so pripadali skupini «Movimento proletario di resistenza offensiva» (proletarsko gibanje ofenzivnega odpora). Tudi za te obtožence je javni tožilec Nicolò Amato zahteval stroge zaporne kazni, kljub temu da jim niso neizpodbitno dokazali pripadnosti rdečim brigadam in sodelovanja v krvavih zločinih.

Odvetnica Volo je ob tem navedla, kako je vsa dosedanja razprava skušala iziniti osebno odgovornost posameznika in se je ograbila za kolektivno odgovornost. Prav tako je očitala sodnemu zboru, da sploh ni upošteval mnenja in pred-

loge branilcev in da jih je nekako toleriral kot nujno zlo. Odločno je zavrnila Amatoovo zahtevo po 18 letih in 6 mesecev zapora za Giovanni Innozenzi samo na podlagi obtožnice, da je pripadal proletarskemu gibanju ofenzivnega odpora, skupnici, ki so jo za kulise vodile rdeče brigade, ne da bi pripadniki za to vedeli. Tako vsaj trdi Antonio Savasta. Sodni zbor je tudi iz spomnila, da Innozenzi ni zbežal, ko je izvedel, da ga policija išče. Zavrgel je logiko oboroženega boja in je bil zato v zaporu tepen.

Odvetnik Gianzi je glede Antonelce Pacchiarotti poudaril, da je dekle že ob svoji aretaciji izjavilo, da ne more zavrniti oboroženega boja iz enostavnega razloga, ker se ni nikoli vanj vključila. Zanj je javni tožilec zahteval kar dve leti zapora. Gianzi pa je včeraj navedel,

Imeli bomo dolgo in vroče letoje

BONN — V Zahodni Nemčiji ne pomnijo, da bi kdaj imeli tako milo zimo kot letos. Berlin in Hamburg sodita med najbolj hladne nemške kraje vendar v prvem svetovnem vojni, v drugem pa poganja zafrazn. Milijoni pti selivki, ki bi morale biti se zdavnaj v Afriki, se združujejo se vedno po nezavestnih nemških poljih in gozdovih.

Nemški vremenslovci menijo, da je zima tako mila, ker se je polarni led letos umaknil kar za pet stopinj severneje kot prejšnja leta, zato pa lahko tudi pričakujemo, da bomo imeli dolgo in vroče letoje.

Roparji odnesli tri vreče - pism

PALERMO — Včeraj jutraj sta v SLEDISKO Palermo nezakrnikana roparja ustavila pošni furgon in s pisilnimi v rokah prisilila poštne uslužbenke, da so jima izročili tri vreče, ki so bile v furgonu. Roparja sta se oddaljila pes in izginila v okolih ulicah, policija pa ju doslej še ni našla.

Varnostni organi so takoj zastili vse tri poštne uslužbenke, toda ti niso dali nobenega koristnega podatka o napadalcih.

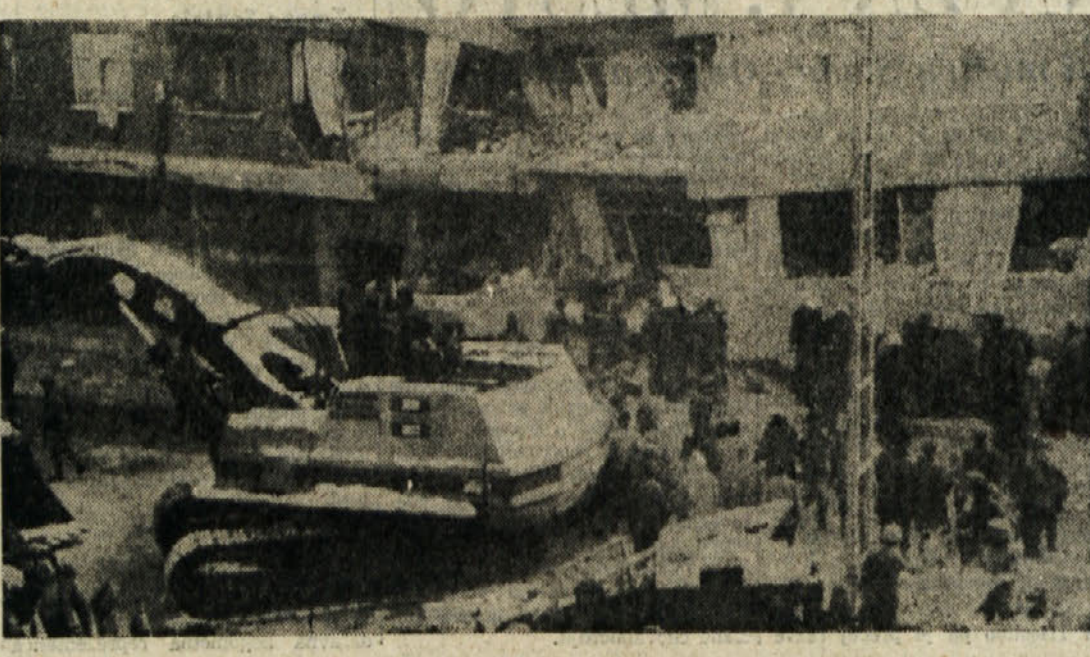
Poštna direkcija Sicilije je kasneje uradno sporočila, da v treh vseh škarih zanesljivo ni bilo denarja, pa tudi ne vrednostnih papirjev, ampak le pisma.

KATMANDU — Štirje alpinisti (Japonca in Nepalca) so v Himalajskem pogorju, na področju Everest, osvojili doslej še neomeadeževani vrh Kerjolum, ki meri 6.631 m. Alpinisti so prišli na vrh brez pomoči kisika, zadnji tabor pa so postavili v višini 5.600 m.

TRAGEDIJI JE BOTROVALA ČLOVEŠKA BREZVESTNOST

Pod ruševinami stanovanjske hiše v Turčiji po predvidevanjih izgubilo življenje 60 oseb

Doslej izkopal 33 trupel - Preko sto ranjencev - Reševanje ovira hud mraz

ANKARA — Število žrtev, ki jih je povzročilo zrušenje sedemnadstropne stavbe v mestu Diyarbakiru v jugovzhodni Turčiji, se je z včerajšnjih dvajset povzpelo na 33, medtem ko je ranjenih več kot sto oseb.

V poslopju, ki so ga zgradili pred komaj petimi leti, je stanovalo 28 družin z okoli 150 člani. Nesreča jih je doletela med spanjem, kar je še večja obseg tragedije, ker se skoraj nihče ni mogel rešiti z begom. Reševalna dela so še v teku, tako da obravnava smrtnih žrtev se ni poplula. Razširjeni turški časopis Gunaydin predvideva, da bi se mogel povzpeli na 60 oseb.

Radio Ankara poroča, da so sodne oblasti priprele konstruktorja poslopja, ki se je zrušilo zaradi napak pri gradnji.

Na sliki (teletelo AP): to je vse, kar je ostalo od sedemnadstropne stanovanjske hiše, ki se je zaradi napak pri gradnji, v ponedeljek zrušila v turškem mestu Diyarbakir.